

Анонимизиран текст

C-577/21 - 1

Дело C-577/21

Преюдициално запитване

Дата на постъпване в Съда:

20 септември 2021 г.

Запитваща юрисдикция:

Софийски градски съд (България)

Дата на акта за преюдициално запитване:

11 август 2021 г.

Ищци:

LM

NO

Ответник:

HUK-COBURG-Allgemeine Versicherung AG

ОПРЕДЕЛЕНИЕ [OMISSIS]

Софийски градски съд [OMISSIS]

[OMISSIS]

[OMISSIS] [състав на съда и национално производство], за да се произнесе[,]
взе предвид следното:

- 1 С определение [OMISSIS] съдът е приключил съдебното дирене, дал е ход на устните състезания и е обявил делото за решаване. При изготвяне на решението съдът прецени, че е възможно да противоречи на правото на Европейския съюз приложимото немско право относно дължимостта на обезщетение за неимуществени вреди на дете от смъртта на негов родител вследствие на пътно-транспортно произшествие (ПТП). По-точно,

изискването на немското право детето да е получило патологично увреждане на здравето от болките и страданията от смъртта на родителя му, за да му се дължи такова обезщетение.

2 [OMISSIS]. [национално производство] Ето защо съдът

ОПРЕДЕЛИ:

3 **ОТМЕНЯ** определениято си [OMISSIS], с което е приключил съдебното дирене, дал е ход на съдебните прения и е обявил делото за решаване.

4 **ОТПРАВЯ** до Съда на Европейския съюз преюдициално запитване [OMISSIS]. [указания до съдебната администрация]

5 **СПИРА** производството по делото [OMISSIS] до произнасянето на СЕС по преюдициалното запитване.

6 [OMISSIS] [национално производство]

7 [OMISSIS]

I. ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ДЕЛОТО

1. ОБСТОЯТЕЛСТВА, ТВЪРДЕНИ ОТ СТРАНИТЕ, И ИСКАНИЯ НА СТРАНИТЕ КЪМ СЪДА

1.1. На ищците

8 В искова молба [OMISSIS] LM и NO, чрез техния законен представител баща им CD, заявяват, че са дъщери на AB, която е починала вследствие на пътнотранспортно произшествие (ПТП), настъпило на 27.07.2014 г. ПТП е било причинено от CD в гр. Емдетен, Германия.

9 От смъртта на майка си ищците са получили травматично увреждане на психичното здраве. То се е изразявало в: безсъние и кошмари; промени в настроението - раздразнителност, безпокойство, затваряне в себе си; социална изолация и оттегляне; липса на интерес към предишни забавни дейности; улеснена поява на страх.

10 Гражданската отговорност (ГО) на CD е била застрахована при ответника „ХУК КОБУРГ АЛГЕМАЙНЕ ФЕРЗИХЕРУНГ“ (ХУК). ХУК е изплатил на всяка от ищците по 5 000,00 евро обезщетение от смъртта на майка им, които те приемат за недостатъчни. Ищците твърдят, че им се дължат по още 300 000,00 лева обезщетение на всяка от тях, които ХУК не им е заплатил. Затова те молят съда да осъди ХУК да им заплати тези обезщетения

[OMISSIS] [позоваване на исковата молба и други процесуални действия на ищците].

1.2. На ответника

- 11 Ответникът ХУК е подал писмен отговор, като е оспорил предявените искове. Той е заявил, че:
- а) приложимото право е немското, а към 27.07.2014 г. то не е предвиждало изплащането на обезщетение за неимуществени вреди на трети лица, освен ако тези вреди се изразяват в травматично увреждане на здравето; след 22.07.2017 г. немското право вече предвижда дължимост на обезщетение за неимуществени вреди на трети лица, ако тези лица са се намирали в особено близки отношения с увреденото лице;
 - б) АВ [е] допринесла за настъпването на смъртта си, защото:
 - е пътувала в автомобил, управляван от водач в нетрезво състояние;
 - е била без поставен безопасителен колан;
 - в) завишени са размерите на търсените обезщетения. Затова ХУК моли съда да отхвърли исковете [OMISSIS]

2. ОБСТОЯТЕЛСТВА, КОИТО СЪДЪТ УСТАНОВЯВА, СЛЕД КАТО СЕ Е ЗАПОЗНАЛ С ФАКТИЧЕСКИТЕ ТВЪРДЕНИЯ НА СТРАНИТЕ И ДОКАЗАТЕЛСТВАТА, СЪБРАНИ ПО ДЕЛОТО

- 12 АВ е била родена на 28.09.1987 г. [OMISSIS]. На 12.05.2006 г. се е родила по-голямата ѝ дъщеря NO, а на 27.07.2010 г. по-малката ѝ дъщеря LM. Техен баща е бил CD [OMISSIS]. Те са били нормални деца, а родителите им са се грижили за тях [OMISSIS].
- 13 През 2013 г. CD и АВ са се установили в Германия, за да работят там. На 26.07.2014 г. вечерта, CD и АВ са празнували рождения ден на сина на братовчед на АВ. CD е пил бира, а АВ е видяла това [OMISSIS].
- 14 След полунощ CD и АВ са тръгнали за къщи, като около 03:00 часа CD е управлявал лек автомобил "Опел" по ул. „Нойбрюкенщрасе” в гр. Емсдетен, област Мюнстер, Германия. АВ е пътувала с него на предното дясно място без поставен предпазен колан.
- 15 Скоростта на лекия автомобил „Опел“ е била около 113 км/ч. Той е преминал през железопътен прелез, след което се е ударил в друг автомобил, който е бил паркиран в близост. След удара автомобилът „Опел“ е изгубил

устойчивост и се е сблъскал в стълб на ограда. Вследствие на това той се е обърнал с колелата нагоре.

- 16 В резултат на произшествието е починала АВ. Ако АВ е била с поставен обезопасителен колан, тя не би получила смъртоносни увреждания. Непосредствено след инцидента CD е бил с концентрация на алкохол в кръвта от 1,17‰ [OMISSIS]. Не се спори, че към този момент гражданската отговорност на CD е била застрахована при ХУК [OMISSIS].
- 17 NO и LM са узнали за смъртта на майка им, докато са били в България [OMISSIS]. Вследствие на смъртта на майка им двете деца са тъгували и страдали от загубата ѝ; те са плакали и са скърбели за нея. У тях се е появявало напрежение, когато се е споменавало за смъртта на майка им; усещали са емоционална празнота; искали им се е да я прегърнат. Те не са получили от смъртта на майка си патологично увреждане на здравето [OMISSIS].
- 18 На 27.07.2017 г. ХУК е изплатил по 5 000,00 евро обезщетение на всяка от [ищите] LM и NO [OMISSIS]. Обезщетението не е било за неимуществени вреди [OMISSIS].

III. ПРИЛОЖИМО НАЦИОНАЛНО ПРАВО

- 19 С определение [OMISSIS]СГС е приел, че на основание чл. 7, ал. 2, пар. 2 от Регламент Рим I и чл. 4, ал. 1 от Регламент Рим II немското право е приложимо към спора.
- 20 Относимите норми на приложимото немско право са:
- §844 от Немския граждански законник преди изменението му от 22.07.2017 г. със Закона за въвеждане на правото за парично обезщетение поради смърт на близък;
 - §823 и §253 от Немския граждански законник;
 - §115 от Закона за застрахователния договор;
 - решения на Върховния съд на Федерална република Германия (ВСФРГ) - от 10.05.2015 г. BGH VI ZR 8/14; от 16.01.2001 г., BGH VI ZR 381/99 [OMISSIS].

IV РАЗПОРЕДБИ ОТ ПРАВОТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ЧИЕТО ТЪЛКУВАНЕ Е ПРЕДМЕТ НА ЗАПИТВАНЕТО

- 21 [OMISSIS]

- Чл. 1(1) от Директива 84/5/ЕИО на Съвета от 30 декември 1983 г. относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, свързани със застраховките гражданска отговорност при използването на моторни превозни средства (Втора моторна директива).

V. ПРИЧИНИ, ПОРАДИ КОИТО СЪДЪТ ПРИЕМА, ЧЕ ИСКАНОТО ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАКЛЮЧЕНИЕ Е ОТ ЗНАЧЕНИЕ ЗА ПРАВИЛНОТО РЕШАВАНЕ НА ДЕЛОТО

- 22 Съгласно трайната практика на Върховния съд на Федерална република Германия (ВСФРГ), обезщетение за болки и страдания от смъртта на родител се дължи само, ако тези болки и страдания са довели до патологично увреждане на здравето - заболяване (решения на ВСФРГ - от 10.05.2015 г. BGH VI ZR 8/14; от 16.01.2001 г., BGH VI ZR 381/99). В случая, ако СГС приложи това тълкуване на ВСФРГ, би следвало да отхвърли исковете на ищците, защото техните болки и страдания от смъртта на майка им не са довели до патологично увреждане на тяхното здраве.
- 23 По смисъла на чл. 1(1) от Втората моторна директива и чл. 1, ал. 1 от Третата моторна директива понятието „телесно увреждане“ включва душевни болки и страдания (пар. 38 от решение на СЕС по дело *Дроздове срещу Балтикум*, С-277/12). Нещо повече, това понятие следва да се тълкува широко (пар. 40 от решение на СЕС по дело *Дроздове срещу Балтикум*, С-277/12).
- 24 Тестът болките и страданията да са довели до патологично увреждане на здравето, възприет от ВСФРГ, значително стеснява тълкуването на понятието „телесно увреждане“. Нещо повече, това стесняване на тълкуването на понятието „телесно увреждане“ практически значително ограничава кръга на лицата, които биха имали право на обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на техен близък вследствие на ПТП.
- 25 Възможно е тълкуването на ВСФРГ да противоречи на правото на Европейския съюз (ПрЕС), защото, като стеснява значително кръга на лицата, на които се дължи обезщетение за неимуществени вреди от смъртта на техен близък вследствие на ПТП, то ограничава полезното действие на моторните директиви. Затова СГС отправя към СЕС първия въпрос от настоящото запитване.
- 26 Когато спорът е между частни лица, националният съд не е задължен да откаже прилагането на национално право, което противоречи на директива на ЕС (пар. 49 от решение на СЕС по дело *Смит срещу Миид*, С-122/17). Националният съд обаче е длъжен преди това да тълкува националното право по начин то да съответства на ПрЕС (пак там).
- 27 В случая е възможно тълкуването на ВСФРГ да е само едно от възможните тълкувания на немския закон. Ето защо от значение за правилното решаване

на настоящото дело е, дали българският запитващ съд може да тълкува приложимото немско право (право на друга страна членка), като прилага принципът на съответното тълкуване.

- 28 Ако тълкуването на немското право от ВСФРГ за необходимостта от патологично увреждане на здравето за дължимостта на обезщетение за неимуществени вреди от смърт на близък роднина вследствие на ПТП противоречи на ПрЕС и българският съд може да тълкува немското право в съответствие с ПрЕС, е възможно СГС да тълкува немското право по начин, различен от този на ВСФРГ, и да присъди обезщетение на ищците. Ето защо СГС отправя към СЕС първия и втория въпрос.

VI. ПРЕЮДИЦИАЛНО ЗАПИТВАНЕ

- 29 Поради изложеното, запитващият съд отправя към СЕС следните преюдициални въпроси:

1. Противоречи ли на чл. 1(1) от Втора моторна директива тълкуване на понятието „телесно увреждане“, че такова е налице при наличие на душевни болки и страдания у дете от смърт на негов родител, вследствие на пътнотранспортно произшествие, само ако тези болки и страдания са довели до патологично увреждане на здравето на детето?

2. Важи ли принципът националният съд да тълкува националното право в съответствие с правото на Европейския съюз, тогава, когато националният съд прилага не своето национално право, а националното право на друга държава членка на Европейския съюз?

[OMISSIS]